

«روزی که باران می بارید...»

آموختنی ها

۱. توکل به خدا در تمام امور زندگی

۲. باور امام زمان (عج) و دعا برای ظهور ایشان

۳. ترکیب کلمات با واژه‌ی «نویس»

۴. استفاده از پیشوند و پسوند مناسب کلمات

۵. علامت نوشتاری را در جای مناسب

۶. آشنایی با محمد میرکیایی و بیوک ملکی

جعبه‌ی کلمات

کلمات مترادف

فواره: لولهای وصل به منبع آب از آن به هوای جمد
پیشواز: استیصال
خیره شدن: بادقت به چیزی نگاه کردن
جاودان: همیشگی

عود: نوعی چوب که سوختن آن بوی خوشی می دهد.

عجل الله تعالی فرجه: خداوند بلند مرتبه، گشایش و ظهور او را نزدیک گرداند (دعایی که هنگام ذکر نام امام دوازدهم (عج) بر زبان می آورند).

کلمات متضاد

تصیز ≠ کثیف
شیدن ≠ گوش ندادن
زیبا ≠ زشت
ایستاده ≠ نشسته
ساکت ≠ پر حرف
بلند قد ≠ کوتاه قامت

غرق، غریق

تصویر، تصویر - تصاویر

نظر، ناظر - نظارت

انتظار، منتظر - اندظار

تفکر، فکر - فکوری

مشغول، مشغول - مشغول

روزی که باران می‌بارید

تلاش و کوشش به همراه پشتکار می‌تواند از ما یک هنرمند، محقق، نویسنده، دانشمند و ... بسازد. اگر کاری را که دوست داریم و یا هنری را که به آن علاقه‌مندیم، با همت دنبال کنیم و هر روز به اندازه‌ی لازم تمرین نماییم، حتماً در آن رشته استاد خواهیم شد. مثلاً خوش نویسی، یکی از هنرهایی است که با تمرین و تکرار در آن به درجه‌ی استادی خواهیم رسید. پس تلاش، کوشش، همت و پشتکار در کارهایمان را فراموش نکنیم و برای ظهور امام‌زمانمان (عج) دعا را فراموش نکنیم.

بخوان و بدان

کاربرد پسوند «نویس»

پدر گفت: خوشحالم که بچه‌های من خوش نویس هستند و با خطی خوش می‌نویسند. معلمشان یک داستان نویس مشهور است و از آن‌ها استفاده خواهد کرد. من به آن‌ها افتخار می‌کنم. پسوند «نویس» در بعضی کلمه‌ها، نشان دهنده‌ی نویسنده‌ی آن کار یا فعالیت است.

مثال: برنامه نویس یعنی کسی که برنامه‌ای را می‌نویسد.

نویس (بن فعل) در ترکیب با اسم یا صفت، «اسم مرکب» یا «صفت مرکب» می‌سازد. (نویس بن فعل از مصدر «نوشتن» می‌باشد.)

نکته

خوش (صفت) + نویس (بن فعل) ← صفت مرکب

داستان (اسم) + نویس (بن فعل) ← اسم مرکب

یکی دیگر از روش‌های تقویت مهارت املا، تایپ قسمتی از متن درس با رایانه است. شما برای این کار با دقت، کلیدهای مربوط به هر حرف را پیدا کن و هر جا که لازم باشد حروف را بچسبان یا بی‌فاصله و جدا تایپ کن. این عمل به افزایش دقت و تمرکز شما در کاربرد حروف مختلف کمک می‌کند.

با توجه به متن درس سیزدهم به سوالات پاسخ بده.

الف: املاي زير را اصلاح کن و کلمه‌های نادرست را به درستی بنویس.

عصر یک روز، بلران به آرامی می‌بلرید. امید و پدر بزرگ در دکان بودند. غاب عکسی را روی میز گذاشت و سرگرم تمیز کردن آن شد. امید هم روی سندلی نسبته بود و کتاب داستان‌های شاحنامهی فردوسی، را می‌خواند.

ب: متن اصلاح شده‌ی بالا را با رایانه تایپ کن و به آموزگارت نشان بده.

لذاشت

تاب

و

عصر

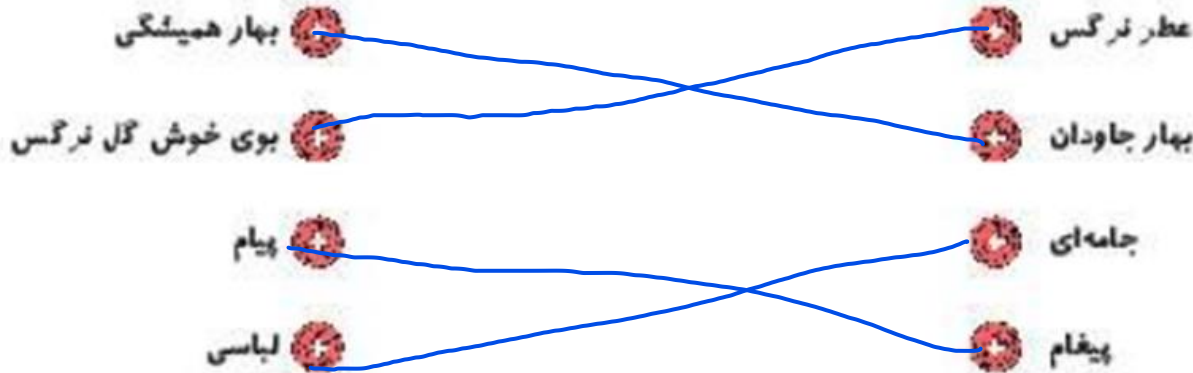
صندلی

شاحنامه

تمرین

۱ مترادف کلمات را به هم وصل کن.

۲ درستی و نادرستی جملات زیر را مشخص کرده و در صورت نادرستی، درست آن‌ها را بنویس.

الف: با رسیدن سوار سبزپوش فصل بهار جاودانه می‌شود.

ب: به کسی که نلمه می‌نویسد، روان نویس، می‌گویند.

پ: گذاشتن نشانه‌های نگارشی در نوشتار مهم نیست.

ناله نویس

است

۲ با خواندن جمله‌ها در جای خالی علائم نوشتاری مناسب قرار بده.

الف: به او سلام برسان و از قول من بگو: ((مغازه‌ی زیبایی دارید)) ولی به نظر من این مغازه () چیزی کم دارد ()

ب: سپس () پدربزرگ () برای او صندلی گذاشت و گفت: () بفرمایید! () بنشینید! ()

۴ با توجه به معنای جمله، برای کلمه‌ها پیشنهاد یا پسوند مناسب بنویس.

«مرد ... نا ... بنا عصای سفیدش را مثل ماری که می‌خزید، بر جدول خیابان می‌کشید. پسرک هم بی اختیار به دنبالش حرکت می‌کرد. او امید و وایر بود بتواند کمکی به مرد کند و در همین هنگام به یاد حرف استاد خوش نویس افتاد که می‌نوشت: در توان منبر و قدرت باید دست گیر ضعیفان بود.»

۵ کلمات زیر را بخوان، سپس رویشان را پیوشان و هر کدام را که به یاد آوردی، بنویس.

مغازه - رهگذران - قهوه‌ای رنگ - پیغامی - عینکی - روی صندلی - صاحب‌زمان - بخوانی - منظور او - خوش‌نویس

برعمده دانش آموز

۶ جملات زیر را با مخالف کلمات مشخص شده بازنویسی کن.

الف: چند دقیقه بعد پدربزرگ روی صندلی نشست و با صدای آرامی پرسید: «چه خبر؟»

چند دقیقه بعد پدربزرگ روی صندلی ایستاد و با صدای بلند پرسید: «چه خبر؟»

ب: مرد قوی بلند بخندی زد و گفت: «درست شنیده‌ای، من با یک دست قاب‌ها را پایین می‌کشم.»

مرد کوتاه قد، زرد کرد و گفت: «نادرست شنیده‌ای، من با یک دست قاب‌ها را بالا می‌کشم.»

شعر 'بال در بال پرستوها، را از حفظ بخوان و هر بیت را کامل کن.

شالی از سرواندها بر روی دوش	جامه‌ای از عطر زرگس‌ها به تن
بر سر هر شاخه‌ای گل می‌زند	باغبان هم، باغبان نوبهار
باز هم فواره‌ی گنجشک‌ها	در فضای باغ‌ها پر می‌شود
فصلی از عطر و گل و شعر و سرود	می‌رسد فصل بهاری جاودان

به هر یک از صفت‌های زیر کلمه‌ای مناسب اضافه کن و سپس با آن‌ها جمله بساز.

جمله	ترکیب	صفت
مؤذن مسجد محلی ما، بسیار خوش صداست.	خوش صدا	خوش
دستان‌های پاک نیت، نزد خداوند، محبوب هستند.	پاک نیت	پاک

یکی از جمله‌های زیر را تا سه سطر ادامه بده و کامل کن.

الف: وقتی از کوچه بیرون آمدم، دوپنتم را دیدم که هر اسناک...
ب: هنگام خواندن شعر، بی اختیار چشمانم را می‌بستم و ...

بر عهده دانش آموز

با توجه به سوالات داده شده، گزینه‌ی مناسب را مشخص کن.

الف: کدام گزینه درست معنا نشده است؟

(۱) رفتگر: کسی که خیابان‌ها را تمیز می‌کند.

(۲) آموزشگاه: محلی که در آن آموزش می‌بینند.

ب: کدام گزینه از نظر املايي، درست نیست؟

(۱) مغازه - شنیده‌ای - مخصوصا

(۲) عینکی - می‌خواستید - صندلی

(۳) غاب - مرق - عتر و سورود

(۴) گلاب - پیشواز - عصر

قَاب - مرغ - عطر - سرود

پ: اولین مرحله‌ی تصویر خوانی چیست؟
خوب دیدن - اندیشیدن - یافتن - گفتن

(۱) یافتن

(۲) اندیشیدن

(۳) گفتن

(۴) دیدن

ت: نام نویسنده‌ی «روزی که باران می‌بارید، و شاعر شعر «بال در بال پرستوها، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

(۱) محمد میرکیانی - بیوک ملکی

(۲) بیوک ملکی - پروین دولت آبادی

(۳) قیصر امین پور - بیوک ملکی

(۴) بیوک ملکی - محمد میرکیانی

خوانش و پردازش

متن زیر را بخوان و به سؤالات پاسخ بده.

۱۱

هر جمعه صبح، با پدرم به مراسم دعای «ندبه» می‌روم. در آنجا همه‌ی مردم با هم برای ظهور امام زمان «عجل الله تعالی فرجه» دعا می‌کنند. پدرم می‌گوید: «وقتی امام زمان «عج» ظهور کنند همه جا پر از خوبی و مهربانی می‌شود. برای همین ما برای آمدن ایشان دعا می‌کنیم.»

الف: صبح‌های جمعه چه دعایی می‌خوانیم؟

دعای ندبه

ب: در زمان ظهور امام زمان «عج»، چه اتفاقی می‌افتد؟

همه جا پر از خوبی و مهربانی می‌شود

پ: اگر امام زمان «عج» را ببینی، چه می‌گویی؟

بر عهده دانش آموز

ت: شما برای ظهور امام زمان، چه کارهایی انجام می‌دهی؟

بر عهده دانش آموز